

صورتجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۴
 تاریخ برگزاری: ۱۶/خردادماه/۱۳۹۶
 شماره جلسه: ۲۰

رئیس جلسه: جناب آقای دکتر پورفتح الله   دبیر جلسه: جناب آقای مهندس مافی   ساعت شروع: ۸:۰۰   ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

دستور کار جلسه:

- ✓ اخبار معدن و صنایع معدنی در ماه گذشته
- ✓ معرفی چالش‌های بخش معدن و صنایع معدنی و مطالبات بخش معدن از دولت آینده
- ✓ نگرشی نو به بخش معدن، لازمه توسعه
- ✓ گزارش انجام فاز اول مرحله اول طرح بررسی توانمندی‌ها و پتانسیل‌های معدنی و صنایع معدنی در خراسان رضوی

بیستمین جلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق در محل ساختمان مرکز آموزش و پژوهش اتاق و با استقبال گرم اعضای کمیسیون اتاق و همچنین حضور آقای مهندس صحرائی، ریاست محترم اداره حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان و همچنین آقای مهندس مالدار مدیرعامل محترم شرکت کروم کاران شرق سبزوار برگزار گردید. در ابتدای جلسه آقای دکتر پورفتح‌الله، ریاست محترم کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق، ضمن خوشامدگویی به حضار، با اشاره به شروع به کار دولت جدید، از تصمیم دولت برای تشکیل دو وزارتخانه جدید خبر دادند و افزودند: عده‌ای با تشکیل وزارتخانه‌های جدید به دلیل ایجاد بروکراسی جدید و بزرگ شدن حجم کارکنان دولت مخالفند و عده ای دیگر نیز نظیر ما که خواستار تشکیل وزارتخانه‌های متعدد ولی سیاستگذار و ناظر هستیم. ایشان در ادامه تلاش و پیگیری‌های بخش معدن و صنایع معدنی برای تشکیل وزارت معادن، همچنین سازمان معدن و صنایع معدنی برای رفع وضعیت نامناسب بخش معدن و صنایع معدنی در هنگام ادغام با دو وزارتخانه دیگر را یادآور شدند و چاره کار اصلی را در این بخش واگذاری وظایف اجرایی دولت به تشکل‌های بخش خصوصی و به تبع آن ایجاد وزارتخانه‌های کوچک و چابک با نقش سیاستگذار و ناظر، آنچه که برنامه پنجم الزام کرده بود و تحقق پیدا نکرد عنوان کردند.

در ادامه جلسه و بر طبق دستورکار، آقای مهندس مافی دبیر کمیسیون به ارائه اخبار معدن و صنایع معدنی در ماه گذشته از جمله خبر تکمیل زنجیره تولید فولاد در استان خراسان رضوی به عنوان تنها استان کشور به صورت کامل و همچنین خبر اختصاص وام به مبلغ ۹۸۲ میلیارد تومان از سوی بانک صنعت و معدن در سال ۱۳۹۵ به شش طرح سیمانی کشور و چندین خبر دیگر در حوزه معدن و صنایع معدنی پرداخت.

دبیر محترم کمیسیون در ادامه و در راستای دستورکار جلسه، به ارائه گزارشی تحت عنوان "معرفی چالش‌های بخش معدن و صنایع معدنی و مطالبات بخش معدن از دولت آینده" که توسط واحد تحقیق و پژوهش کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ تهیه شده بود پرداختند.

فهرست اهم موارد مطرح شده در گزارش:

- ۱- تشریح اهمیت بخش معدن و صنایع معدنی
- ۲- معرفی چالش‌های بخش معدن و صنایع معدنی
  - ۱-۲ محدودیت‌های زیربنایی
  - ۲-۲ محدودیت‌های قوانین و مقررات و سیاست‌های دولت
  - ۳-۲ محدودیت‌های علمی
  - ۴-۲ محدودیت‌های فنی
  - ۵-۲ محدودیت‌های طبیعی
  - ۶-۲ محدودیت‌های جهانی
- ۳- مطالبات بخش معدن از دولت آینده در حوزه معدن و صنایع معدنی

پس از ارائه گزارش توسط ایشان، آقای دکتر پورفتح الله ضمن تقدیر و تشکر از کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران که زحمت تهیه این گزارش را کشیده بودند و همچنین از آقای مهندس مافی به جهت ارائه گزارش، به درصد سهم بالای دولت (۴۴٪) به عنوان یکی از مسبب‌های چالش در معدنکاری ایران اشاره کردند و تبدیل دولت به یک دولت ناظر و سیاست‌گذار و نقش وزارتخانه‌های کوچک، چابک و فعال در آن دولت را در کاهش این سهم موثر دانستند.

ایشان ابراز امیدواری کردند که ان‌شالله در دوره دوم ریاست جمهوری آقای روحانی شاهد بهبود وضعیت در بخش معدن باشیم و با خروج نیروهای زائدی که در حوزه‌های معدنی تزیق شده‌اند، شاهد وزارتخانه‌هایی با عملکرد خوب در این زمینه باشیم.

در ادامه حضار نیز به بیان نظرات، پیشنهادات و دغدغه‌های خود در این خصوص پرداختند که مهمترین آنها عبارت است از:

اهم موارد مطرح شده توسط آقای مهندس ابراهیمی مدیرعامل محترم شرکت بوکان:

ایشان در ابتدای سخنرانی با اشاره به ابلاغ دستورالعمل تحت عنوان بسترهای رونق تولید و اشتغال با چشم‌انداز یک‌ساله توسط معاونت اول رئیس جمهور آقای جهانگیری در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵ و مقایسه آن با گزارش مطرح شده در جلسه، ارتقای توان تولید ملی، بسته تأمین مالی و سرمایه‌گذاری، جذب، توسعه و تأمین تکنولوژی، تجارت خارجی و بسته اشتغال و توانمندی را ۵ قسمت عمده این ابلاغیه عنوان کردند.

ایشان همچنین به موضوعاتی همچون اعلام ضرب‌العجل به دستگاه‌ها برای ارائه گزارش‌ها و برنامه‌های خودشان به جهت تحقق این برنامه در سال ۹۶، نوسانات قانونی تغییرات عوارض صادراتی محصولات معدنی در گزارش ارائه شده و مطرح بودن این موضوع در بند ۳-۶ ابلاغ رونق تولید و اشتغال و پیشنهاد تثبیت آن برای یک دوره ده‌ساله و درخواست راهکار از دستگاه‌ها، پایین بودن نقش اقتصاد معدنی در GDP و نقش تفکیک صنایع معدنی از بخش معدن در آن و به تبع آن امتناع بخش خصوصی و نیز بخش دولتی از سرمایه‌گذاری در این بخش به دلیل عدم جذابیت کافی، قابلیت و مزیت جذب سرمایه‌های سنگین و فوق سنگین توسط صنایع معدنی در کشور با دوره بازگشت سرمایه طولانی در صورت وجود ثبات اقتصادی و قابل پیش‌بینی شدن و قابل برنامه‌ریزی بودن بخش معدن در صورت تحقق این امر، نقش وزارت نفت و استفاده از منابع مالی ارزی موجود در این وزارتخانه به جهت فعالیت در بخش معدن و صنایع معدنی و درخواست دولت از دستگاه‌های مختلف برای آماده کردن دستورالعمل‌های لازم جهت مستثنی کردن دانش‌آموختگان جوان از قانون کار و تأمین اجتماعی اشاره کردند و موضوعاتی همچون درخواست گزارش از سازمان صمت استان برای کار بر روی موضوعات مختلف ابلاغیه دولت، ایجاد انگیزه برای مهندسان جوان توسط سازمان نظام مهندسی معدن با ارائه طرح اعزام نیروی کار به خارج از کشور توسط این سازمان و به تبع آن کمتر شدن مشکلات بخش اشتغال با اشاره به بحث کارورزی‌ها و مهارت‌آموزی‌های مطرح شده در این طرح و اشتغال‌آفرینی در نقاط صفر مرزی با بهره‌برداری از پتانسیل‌های معدنی در آن مناطق را به عنوان پیشنهاد به کمیسیون ارائه کردند.

در ادامه، آقای مهندس نکاحی نائب رئیس محترم کمیسیون نیز آموزش قوی، اساسی و پایه‌ای به معدنکاران توسط تشکل‌های معدنی استان ضمن تفاهم با بخش دولتی برای حل بسیاری از مسائل اساسی بخش معدن در استان را خواستار شدند و دو عامل عدم استفاده از نیروی متخصص در بخش معدنی و همچنین عدم توجه کافی به بخش معدن توسط نهادها، سازمان‌ها و دستگاه‌های مختلف استان به بخش معدن را ریشه بسیاری از مشکلات و مسائل اصلی بخش معدن در استان نامیدند.

اهم موارد مطرح شده توسط آقای مهندس کیوانلو نماینده محترم استانداری:

آقای مهندس کیوانلو تفهیم و پیگیری عدم تفکیک بخش معدن از صنایع معدنی و به تبع آن رشد شاخص‌های اقتصادی و ایجاد جاذبه برای جلب توجه و نگاه دولت به این بخش را خاطرنشان کردند و افزودند: با توجه به نیاز بخش معدن به سرمایه‌گذاری کلان، ضرورت ایجاد جذابیت برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در شرایط رفع تحریم، ایجاد مناسبات توسط وزارت امور خارجه، تأمین زیرساخت‌ها توسط دولت و مدیریت توانمند و کارآمد را ایجاد و باعث تحرک در بخش معدن است.

سپس آقای دکتر پورفتح‌الله، در رابطه با آموزش معدنکاران با اشاره به دستور آقای شافعی ریاست محترم اتاق در راستای برگزاری دوره‌های آموزشی و استفاده از ظرفیت اتاق، استفاده از تمامی ظرفیت تشکل‌های معدنی را در این جهت خواستار شدند و نقش مطالبه‌گری آنها را

برای جمع‌آوری اطلاعات از سازمان‌های مختلف بسیار مهم ارزیابی کردند و بار دیگر بر تقویت NGOها و تشکلهای اقتصادی از طریق واگذاری برخی اختیارات دولتی به آنها تأکید کرد و افزود: ما باید وزارتخانه‌های متعدد، کوچک و سیاستگذار داشته باشیم تا بتوان با تخصص محور بودن آنها، بخش خصوصی و تشکلهای بهتر می‌توانند مطالبات خودشان را از آنها داشته باشند.

اهم موارد مطرح شده توسط آقای مهندس حسین‌زاده ریاست محترم انجمن تخصصی خانه صنعت، معدن و تجارت استان:

آقای مهندس حسین‌زاده ارائه و بررسی مباحث با رویکرد کاربردی در سطح استانی، سازمانی و تشکلهای را در جلسات خواستار شدند و عدم همکاری معاونت معدنی سازمان صمت استان در خصوص ارائه اطلاعات به تشکلهای را مانعی بر سر راه رسیدن به اهداف دانستند و پیشنهاد الزام سازمان از عدم واگذاری معادن کوچک و رعایت حداقل استانداردها در واگذاری معادن که حداقل اشتغال و حداقل سرمایه‌گذاری استاندارد را داشته باشند را مطرح کردند و عنوان کردند که در این صورت می‌توان رعایت مسائل محیط‌زیستی، منابع طبیعی، بهره‌وری، آخرین تکنولوژی استخراج و رقابت را از آنها انتظار داشت.

اهم موارد مطرح شده توسط آقای مهندس سلطانی مشاور و کارشناس ارشد محترم صادرات و صدور خدمات فنی و مهندسی:

آقای مهندس سلطانی نیز با ذکر این نکته که تولیدات بالای معادن و محصولات حاصل از فرآوری آنها ملاک رشد اقتصادی نمی‌باشد، در اختیار داشتن بازار محصولات، تبدیل مزیت مطلق و مزیت نسبی به مزیت رقابتی، توجه به صادرات محصولات و رویکرد تجارت جهانی از جمله عناصر رشد اقتصادی عنوان کردند و افزودند در صورت تحقق این شرایط، سرمایه‌گذاری بیشتری در بخش معدن و صنایع معدنی انجام خواهد شد. ایشان ضمن ارائه پیشنهاد تصویب قوانینی در راستای واگذاری حداقل یک درصد از حقوق دولتی که از واحدهای معدنی دریافت می‌گردد به سازمان نظام مهندسی معدن و سازمان‌های متولی بخش معدن، این اقدام را جهت تقویت قدرت و امکانات آنها در مسائل آموزشی، نظارتی و بازرسی لازم و ضروری دانستند.

اهم موارد مطرح شده توسط آقای مهندس روشن‌روان کارشناس محترم ارشد معدن:

آقای مهندس روشن‌روان ضعف و کمبود در بخش اطلاعات پایه معدنی مانند تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی، اطلاعات ژئوشیمیایی و ژئوفیزیکی و ضرورت مطالبه توان دستیابی به آنها از طریق دولت را یادآور شدند و از تکمیل شدن تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس‌های ۱:۲۵۰۰۰ و ۱:۱۰۰۰۰۰ خبر دادند و به موضوعاتی همچون ابلاغ اجرای طرح تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی استان با مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ و تهیه اطلاعات آن در ۷ لایه مختلف به اداره کل زمین‌شناسی منطقه شمال شرق، روند خیلی کند و آهسته آن اداره کل در تهیه نقشه‌های مذکور که پایه اطلاعات معدنی محسوب می‌شوند و همچنین عدم دسترسی به اطلاعات ژئوشیمیایی در بخشهای شمالی و بخشی از قسمت‌های مرکزی استان و لزوم تهیه نقشه‌های ژئوشیمیایی بخش‌های مذکور، معرفی پتانسیل‌های معدنی مختلف از طریق بهره‌برداری از اطلاعات نقشه‌های ژئوشیمیایی تهیه شده توسط مهندسان چینی در گذشته، عدم دسترسی به اطلاعات ژئوفیزیک هوایی و تهیه نقشه‌های ژئوفیزیک هوایی فقط در بخش کوچکی از منطقه سنگان، لزوم اجرای عملیات ژئوفیزیک هوایی و زمینی در جهت اکتشاف معادن زیرزمینی استان، لزوم تهیه حدود ۸۰۰ شیت نقشه اولویت‌دار معدنی در مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ از میان حدود ۳۰۰۰ نقشه قابل تهیه در این مقیاس در استان و تهیه شدن تعداد حدود ۳۵ شیت نقشه در مدت زمان حدود ۵ سال و متوقف ماندن این طرح به دلیل کمبود بودجه نیز اشاره کردند.

آقای دکتر پورفتح‌الله ضمن اشاره به سرمایه‌گذاری شرکت ایمیدرو در بخش اکتشاف از طریق ورود شرکت خارجی، سازمان‌های زمین‌شناسی، سازمان نقشه‌برداری را به لزوم به‌روزرسانی تکنولوژی و دانش فنی خود توصیه کردند.

آقای مهندس روشن‌روان نیز ضمن پیشنهاد همکاری شرکت ایمیدرو در جهت تأمین مالی و سرمایه‌گذاری با سازمان زمین‌شناسی در جهت برعهده گرفتن بخش علمی و فنی برای تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی بر ورود شرکت‌های بزرگ اکتشاف معدنی در کشور و همکاری نیروهای کارآموز داخلی با آنها تأکید کردند.

صورتجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۴
تاریخ برگزاری: ۱۶/خردادماه/۱۳۹۶
شماره جلسه: ۲۰

رئیس جلسه: جناب آقای دکتر پورفتح الله   دبیر جلسه: جناب آقای مهندس مافی   ساعت شروع: ۸:۰۰   ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰

در ادامه آقای دکتر پورفتح الله بار دیگر بر تقویت بخش خصوصی از طریق واگذار کردن امور اجرایی توسط دولت به آن و به تبع آن بهبود وضعیت اشتغال تأکید کردند و عنوان کردند که با تثبیت جایگاه تشکل های معدنی و عدم نفوذ دولت در آنها می توان شاهد تحولاتی همانطور که در عملکرد دوساله سازمان نظام مهندسی معدن دیده می شود، باشیم.

آقای مهندس نکاحی نیز پیشنهاد امضای تفاهم نامه ای بین تشکل ها در زمینه فراهم آوردن امکانات آموزشی به معدن کاران برای به وجود آوردن پشتوانه اجرایی این طرح برای سازمان صمت استان و ملزم کردن معدن کاران را ارائه کردند و افزودند که در این صورت است که معدن کار این امر را خواهد پذیرفت ولی اگر سازمان نظام مهندسی به تنهایی اقدام کند این طرح اجرا نخواهد شد.

در پایان جلسه نیز آقای مهندس ابراهیمی از متوقف ماندن اجرای اصل ۴۴ توسط دولت خبر داد و به وجود آوردن شرایط تأمین این اصل را در جهت سرمایه گذاری های سنگین در بخش معدن و صنایع معدنی و همچنین جذب سرمایه گذار بزرگ بین المللی امری ضروری خواند.

آقای مهندس نکاحی نیز عدم وجود شرکت های معدنی گریددار، صاحب صلاحیت و مبین در استان و همچنین عدم همکاری بخش های مختلف سازمانی در استان را عامل اصلی رکود بخش معدن در استان خراسان رضوی عنوان کرد و از اعلام آمادگی برای واگذاری پهنه های معدنی استان در صورت وجود شرکت های گریددار و صاحب صلاحیت خبر داد.

در نهایت نیز پیشنهاد ارائه گزارش در ارتباط با وضعیت پروانه های اکتشاف و گواهی های کشف معدنی صادره در خراسان رضوی در سال ۱۳۹۵ برای مشخص شدن علل کاهش قابل ملاحظه تعداد این مجوزها در استان و در جهت عارضه یابی و همچنین تسریع انجام فعالیتها در راستای بهبود وضعیت معدن و صنایع معدنی در دستور کار جلسه آتی کمیسیون قرار گرفت و همچنین گزارشی از انجام فاز اول مرحله اول طرح بررسی توانمندی ها و پتانسیل های معدنی و صنایع معدنی در خراسان رضوی توسط آقای مهندس مافی ارائه گردید و به اطلاع اعضای کمیسیون و تأیید ایشان رسید.

با ذکر صلوات، جلسه به پایان رسید.

مصوبات جلسه

- ۱- ارائه گزارش در ارتباط با وضعیت پروانه های اکتشاف و گواهی های کشف معدنی صادره در خراسان رضوی در سال ۱۳۹۵ توسط آقای مهندس شجاعی معاونت محترم معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان در جلسه آتی کمیسیون
- ۲- گزارش انجام فاز اول مرحله اول طرح بررسی توانمندی ها و پتانسیل های معدنی و صنایع معدنی در خراسان رضوی به تأیید کمیسیون رسید.

حاضرین جلسه:

آقایان: پورفتح الله، نکاحی، مافی، حسین زاده، سلطانی، صحرایی، مالدار، روشن روان، اسماعیل پور، ابراهیمی، کیوانلو، نازپرور، پژام، زورمندباغبان
خانم ها: آزاد

غایبین جلسه:

آقایان: صالحی، رسولیان، باقری، شجاعی، میرزایی، احتشام نیا، بهلوری، حسن زاده، خاوری هاشمی، زیارت نیا، طاهری، عباسپور، محمدنژاد، باقری، عامری، سخدری، کاتبی راد، کرامت، ملک زاده
خانم ها: علیرضایی، اسلامی، بصیری، تیموری